

Ärende som gäller hjältegravar

STST 02.12.2024 § 375
962/02.05.01.00/2024

Beredning

Förvaltningsdirektör Elina Amnell-Holzhäuser
Direktören för centralen för näringsliv och infrastruktur Sari Paljakka

Arrangemangen för skötsel av hjältegravar i Lovisa stad har väckt mycket diskussion under våren och sommaren 2024. Staden har fått kritik eftersom vissa hjältegravar anses ha varit tidvis utan tillräcklig skötsel.

Stadsstyrelsen i Lovisa stad beslutade 25.10.1993, 520 § (Dnr 560/93) att delta årligen med 10 000–15 000 mark i skötselskostnaderna för både gravarna av de som stupade 1918 för sin övertygelse och hjältegravarna på det ändamålsenligaste sätt som avtalas närmare i den tekniska servicecentralen.

I den dåtida beredningen konstateras att skötseln av de ovannämnda gravarna kostar årligen för staden cirka 40 000–50 000 mk enligt en uppskattning av trädgårdstekniker Törnblom. Skogs- och parkbyrå vid tekniska servicecentralen har svarat för gravskötseln. I stadsstyrelsen i Lovisa stads beslut som fattades 1993 har man alltså beslutat att delta i kostnaderna för gravskötseln med cirka tredjedel av de beräknade kostnaderna.

Parkavdelningen vid näringsliv- och infrastrukturavdelningen har skött de stupade hjältarnas gravar i Lovisa centrum till sommaren 2024 på grund av stadsstyrelsens beslut som fattades 1993. Efter beslutet från 1993 genomfördes år 2010 en kommunsammanslagning där Pernå, Liljendal, Strömfors och Lovisa slogs samman till nuvarande Lovisa stad. På området av Lovisanejdens kyrkliga samfällighet ligger för närvarande hjältegravarna på den nya och gamla begravningsplatsen i Lovisa centrum, i Pernå, i Liljendal och i Strömfors.

Enligt representanter för Lovisanejdens kyrkliga samfällighet räcker det statsunderstöd som den kyrkliga samfälligheten fått inte för att täcka hjältegravarnas skötselkostnader. Den kyrkliga samfälligheten har framfört till staden önskan att staden också i fortsättningen skulle delta i hjältegravarnas skötsel.

Ledningen av Lovisa stad och Lovisanejdens kyrkliga samfällighet har förhandlat om skötseln av de hjältegravar som ligger i Lovisa stad och om stadens deltagande i arrangemangen eller kostnaderna för gravskötseln. Det är inte ändamålsenligt med tanke på stadens verksamhet att delta genom att parkenheten sköter om gravarna eftersom enhetens resurs behövs helt för skötsel av stadens egna områden och de områden som är i stadens besittning. Däremot har deltagandet i de kostnader som orsakas av hjältegravarnas skötsel uppskattats vara ett ändamålsenligare alternativ.

Den kyrkliga samfälligheten har lämnat in till staden en kalkyl över årliga kostnader för hjältegravarna på sitt område. Den kyrkliga samfällighetens skötseluppskattning som gäller alla ovannämnda objekt är 52 048 euro (moms 0).

I enlighet med 22 § i begravningslagen bestäms separat angående disponibel finansiering för kostnader för underhåll av allmänna begravningsplatser.

I enlighet med 1 § i lagen om statlig finansiering till evangelisk-lutherska kyrkan för skötseln av vissa samhällsuppgifter beviljar undervisnings- och kulturministeriet årligen evangelisk-lutherska kyrkan finansiering för kyrkans lagstadgade uppgifter i anslutning till begravningsväsendet, folkbokföringen och bevarandet av kulturhistoriskt värdefulla byggnader och värdefullt lösöre.

Den kyrkliga samfälligheten får inte ett separat statsunderstöd för hjältegravarnas skötsel utan statsunderstödet riktar sig till de objekt som nämns i 1 §. Representanterna för den kyrkliga samfälligheten har lyft fram att statsunderstödet inte är tillräckligt stort för att sköta hjältegravarna och att det inte täcker de kostnader som orsakas.

I kyrkoordningen (657/2023) ingår bestämmelser om bland annat begravningsplatsernas underhåll och systematisk skötsel enligt dispositionsplan och skötselplan för att hålla begravningsplatserna i en kondition som motsvarar deras värde.

Skyldigheten att sköta hjältegravar tillhör i första hand församlingarna och delvis också kommunerna. Praxis för kommuners deltagande i hjältegravarnas skötsel eller de kostnader som det förorsakar församlingarna varierar regionalt.

Lovisa stad uppskattar de stupade hjältarnas offer för Finlands frihet. Hjältegravarnas högklassiga skötsel bidrar för sin del till att säkerställa att minnet av de stupade alltid övergår till en ny generation. Med beaktande av de ovan beskrivna faktorerna och respekt för minnet av de stupade hjältarna måste deltagandet i hjältegravarnas skötsel genom ett bidrag anses vara ändamålsenligt.

På basis av den utredning som den kyrkliga samfälligheten inlämnat föreslås att bidraget för 2025 uppgår till sammanlagt 17 500 euro.

Bilaga nr 7.
Ansökan
Utredning om kostnader

Föredragning

Stadsdirektör Tomas Björkroth

Förslag

Stadsstyrelsen beslutar att stöda Lovisanejdens kyrkliga samfällighet med ett bidrag på sammanlagt 17 500 euro.

En förutsättning för att bidraget beviljas är att:

- bidraget används för skötseln av hjältegravar som finns på begravningsplatserna med hjältegravar (Lovisa nya och gamla begravningsplats, Pernå, Liljendal och Strömfors begravningsplatser) inom Lovisa stads område.
- Lovisa stads parkenhet inte deltar i hjältegravarnas skötsel till någon del.

Bidraget gäller hjältegravarnas skötsel under 2025. Beviljandet av bidrag för tiden därefter avgörs separat årligen utgående från en utredning om kostnader som den kyrkliga samfälligheten presenterar.

Behandling

Kari Hagfors gjorde följande ändringsförslag:
Understödet belopp är 26 000 euro för 2025.

Kari Hagfors ändringsförslag vann inte understöd.

Beslut

Beslutet enligt förslaget.

Kari Hagfors inlämnade avvikande mening.